

"אתה מאשים אותי?"

כן. אני מטיל עליך את האחריות על ערעור המבצר החרדי.

"אני לא חשבתי על זה בתחילה" מתנצל בפנינו אחד מבני שיחנו. האחר פוטר בסתמיות, "זה כבר מאוחר מדי". שלישי רוצה להסביר שהעמיד היה לגד עיניו, הוא רצה להסתדר בחיים, לכן הוא היה מוכרח להתנדב, כי בכך הוא פותח לעצמו את הדלת לשוק העבודה שחסומה למי שלא שירת בצבא.

הלא לדברי 'מינהלת השירות', רק 'טובת המשפחה' בראש מעייניהם. מן הראוי להישיר מבט אל היעד לשם הם מובילים את 'טובת משפחת' המתנדבים: הלכה למעשה, עם סיום תקופת השירות-האזרחי, נפתחים לפני המתנדבים שערי המוסדות להשכלה גבוהה, מסייעים להם במלגות שונות לימוד מקצוע ובסופו של דבר, לפי ההבטחות לפחות, מקבלים אותם לשוק העבודה הכללי. במילים אחרות ופחות מכובסות - מקעקעים את הציבור החרדי מהתבדלותו מרשויות הצבא ומהחברה הישראלית הקולקלת.

"כבר לא חוששים"

לרוע המזל, מסתבר שהתכניות השיגו את מטרתן והתוצאות עוברות את הציפיות. מכתב ששלחו מתנדבים 'חרדים' לראש מינהלת השירות האזרחי-לאומי במשרד המדע, ממחיש את גודל השבר.

המתנדבים ה'חרדים', פותחים את מכתבם עם הסערה הציבורית על אודות הגיוס ומיד עוברים להשמיע את אשר על ליבם. מצמרר.

"בתקופה האחרונה נשמעים קולות הקוראים לגייס חרדים בכפייה. אנו מבקשים לבלום כוונה זו.

"השירות האזרחי הוא שלב נוסף בשינוי עמוק ואמיתי שעוברת החברה החרדית בשנים האחרונות,

למרות ואולי בשל שהשירות הוא התנדבותי ואינו חובה. אנו מאמינים כי לא ניתן לסייע לקשישים, לילדים ולנזקקים מתוך כפייה. זו פעולה שצריכה להגיע בהבנה ומרצון.

"גם אלה שרוצים להירתע עשויים להירתע ולשחק לידי גורמים קיצוניים שמתנגדים לכל סוג של תרומה.

"אנו מבינים כי השתלבות בשירות תקל עלינו בעתיד לרכוש השכלה ולמצוא בעתיד מקצוע, אך יש לעשות את זה בהדרגה". כך מסכמים החתומים ה'חרדים', כ-20 במספרם. אתם לא מתביישים? - תמהנו בפני אנשי שיחנו.

הטלנו עליהם את כל האחריות: אתם חושבים שניתנת אפשרות לאויב לחדור אלינו, תעצור את הגזירות? אתם לא מבינים שעצם העמדת האופציה הזאת היא זאת שהביאה עלינו את הצרות הללו מלכתחילה?

"רואים גידול משמעותי של מתנדבים במגזרים החרדי והערבי. צריך לזכור שבמשך 64 שנים לא היתה השתתפות בנשיאה בנטל, וסוף סוף יש אמירה במגזר החרדי לצאת מהישיבות ולתרום למדינה". עם ידידים כאלו מי צריך אויבים...

"מנתקים אותי מהבית"

כאמור, אחים וריעים, שהתחנכו בת"ת ולמדו לצידנו בישיבות הקדושות, הפכו פתאום לעם אחר ושפה אחרת בפיהם. בשיחתנו איתם, המתנדבים לא מתביישים להודות ש"כן, שינינו את החשיבה המוגבלת שלנו על העולם הגדול. אז מה?

"למדנו שלא לפחד מכל מה שמסמל את התרבות החילונית. אפשר ללמוד מהם הרבה דברים חיוביים ומנגד גם להשפיע עליהם".

אנו ממאנים להאמין לדברים ושואלים כיצד הדברים מתקבלים בבית פנימה, האם לא נוצרת השפעה שלילית על בני הבית, על הילדים?

ברגע זה חולפת עננה מוטרדת על עיניהם. "אין מה לומר, כל הבית עובר שינוי מהותי בעקבות ההתנדבות", מסכימים כולם על כך בשקט. "אתה חייב להבין, הבית הופך להיות חלק בלתי נפרד מההווה בשירות האזרחי, אי אפשר להפריד בין הדברים. שעות ההתנדבות שיש למלאות מדי יום, גם בימי חול המועד, ל"ג בעומר או חנוכה, מתנתקים מהבית ומהילדים. אמנם תמיד תנסה להסביר לילדים שזה רק 'זמני', אבל זה לא עוזר הרבה כדי להקטין את ההשפעה שיש לדבר".

"אני ניסיתי להסביר לילדים שההיעדרויות בימי חול המועד הם בגלל מצוות 'והדרת פני זקן' שאבא צריך לקיים במקום מסוים", מספר אחד מהם על התחכום שלו.

"הילדים לא טיפשים ומייד שאלו אותי מדוע אני לא יכול לקיים את המצווה עם הזקנים שמגיעים לבית הכנסת למשל?

"לא היה לי מה לענות והעברתי נושא", הוא מסכם בנינוחות.

הוא מוסיף, "היום הילדים כבר מבינים את העניין ולא שואלים שאלות מיותרות", הוא מנחם את עצמו.

לא יכולנו שלא לתהות ושאלנו: וזה שהם לא שואלים, זה יותר טוב? או בעצם אומר שהחשיבה והחינוך החרדי שלהם נפגם מהיסוד בגלל שאבא שלהם מתנדב בשירות-האזרחי? הוא מתהרהר, כשלפתע נמסכת הבעה מבועתת לתוך עיניו.

הוא ממחר לפטור אותנו ב"לא חשבתי על זה" ונעלם מן האופק, לפני שהספקנו לצטט לו את מה שאמר בראיון ראש מנהלת השירות האזרחי ש.ש. ג'רבי: **"אין לי ספק שילדיהם של אלו שעושים היום שירות לאומי עוד ישרתו בצה"ל - - -"**

כאשר שמעתי, יחד עם חבריי, על הדחת אותם מתנדבים חרדים מהשירות האזרחי והעברת עניינם לידי הצבא, או אז הבנו שבעצם הכל מתבצע תחת הסמכות המלאה של הצבא. זה משנה את התמונה מאד. אבל אחרי שהתנדבת, אין לך אפשרות לפרוש. היה אחד שהתעקש לפרוש והוא גמר בכלא צבאי."

"אני לא כתבתי את המכתב" מפטיר אחד בבושה. השני ניסה לאחוז את המקל משני הצדדים והשלישי העדיף להסביר שזה לא בידיים שלו. זה יוזמה מקומית שחייבים לקחת איתה חלק. אחרת יגידו שאתה לא משתף פעולה, עם המתנדבים האחרים.

הנה כי כן, זהו השינוי המהותי שחל בראשם של החרדים שמתגייסים לשירות אזרחי. לפתע, אחים וריעים, חרדים כביכול, מדברים בשפה אחרת. כשאבירי האומה יצאו באזהרות לאסור כל השתתפות בתוכניות אלו, כנראה לכך הם כיוונו. ואת אשר יגורנו בא.

אותם מתנדבים 'חרדים' התכוונו לספק הסברה לציבור החרדי. למעשה, העניקו את החרב בידי חורשי רעתו. ש.ש. ג'רבי, קפץ על המציאה ותגובתו על המכתב היתה מנופחת מסיפוק עצמי -

"חרדים אומרים בגלוי שהשינוי קורה, פעם הם חששו. לדעתנו, השירות האזרחי צריך להיות בהתנדבות, וכך הצגתי את זה עם שר המדע דניאל הרשקוביץ לרה"מ ולוועדת פלסנר".

ג'רבי התגאה במספרים שמדברים בעד עצמם -

הם מדברים על כמה הציבור החרדי פנאטי, נחשל ובלתי מפותח. הם מבקשים 'לשפץ' אותנו מבפנים ומבחוץ, הם מנסים לשבור את המבצר החרדי ולבנות אותו מחדש כחלק מהתרבות הישראלית. אבל אנחנו מוותרים על ה'טובות'...

המבצר אינו זקוק לשיפוץ

3

המטה להגנת
המבצר
hamivtzor@gmail.com

שומרים על המבצר החרדי!

הם מדברים על פראיירים, פרוזטים, שיון בנטל, גיוס לכולם, קנסות, סנקציות, מכסות, פשרות, שילוב, מסלולים, שדות לאומי ואזרחי... אבל מה הם באמת רוצים?

לכבוש את המבצר!

1

המטה להגנת
המבצר
hamivtzor@gmail.com

*מבצר

מבצר הוא מרחם מסורי, שנקרא לזמן קל האסטים שבוטרו בסגני תיקפה מסודיק. המבצר שנקרא לעיתים תנח ספני ארוב יחיה תמיד חזק, ברוחם נבדלה, נחשפיהה הוא למעט מאוסים לא רצויים לרשומה וכן לשלום התקפות ירי והסנקציות של האויב.

הם משחקים איתנו, מתעתעים בנו. מקימים וועדות ומפרקים. מעלים הצעות-חוק ומורידים. מתמקחים, מזוגגים, עושים עלינו מהלכים מתוחכמים, לגרום לנו להתפשר ולהקריב את הכלים החלשים, וכך לנצח ולהפיל את המבצר החרדי. אבל אנחנו לא נהפוך לכלי משחק בידיהם.

עם המבצר לא משחקים

4

המטה להגנת
המבצר
hamivtzor@gmail.com

שומרים על המבצר החרדי!

הם מנסים לפתות אותנו, להפחיד אותנו, להפריד בינינו. הם יודעים שהמבצר חזק, לכן הם מחפשים את החלש, את הנחשל, ודרכו לסדוק ולחדור פנימה וכך להרוס את המבצר. בשעת מלחמה מתלכדים נגד האויב.

לא נוטשים את המבצר!

2

המטה להגנת
המבצר
hamivtzor@gmail.com

שומרים על המבצר החרדי!